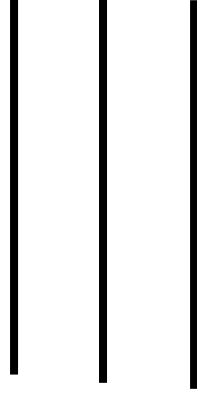
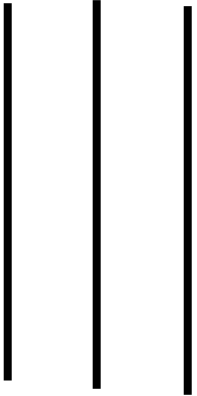

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को
बजेट वक्तव्य

नगर सभाको पन्ध्रौं
अधिवेशन

मध्यनेपाल नगरपालिका

लमजुङ

२०८१ साल असार १० गते

नगरपालिकाका उपप्रमुख ज्यू,

नगर सभाका सदस्यज्यूहरू,

१. यस गरिमामय सभाको बैठकमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु ।
२. लोकतन्त्र प्राप्तिको लामो सङ्घर्ष एवं आन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात अमर सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा घाइते, वेपत्ता नागरिकप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
३. नेपालको संविधान जारी भएपछि दोश्रो पटक स्थानीय निर्वाचन सम्पन्न भएको छ । यसबाट जनतामा नयाँ उत्साहको सञ्चार हुनुका साथै संविधान कार्यान्वयन एवं संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुगेको छ ।
४. मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने, नगरवासीको स्वास्थ्य सुरक्षा, कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकीकरण, रोजगारमूलक क्रियाकलाप सिर्जना तथा उद्यम प्रवर्द्धन तर्फ आगामी वर्षको बजेट निर्देशित रहेको छ । आमजनताको विकास र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्ने तथा सीमान्तकृत तथा पछाडि परेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई आर्थिक लाभको पहुँचमा पुऱ्याउने तर्फ बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित गरेको छु ।
५. प्रस्तुत बजेट समृद्धि, सुशासन तथा सामाजिक न्याय कायम गर्न लक्षित हुनेछ । कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, विविधकरण तथा आधुनिकीकरण गर्ने, पर्यटनका क्षेत्रहरूमा लगानी गर्ने र सम्भाव्य क्षेत्रको खोजी गर्ने र पूर्वाधारको दिगो विकास गर्ने, रोजगारमूलक क्रियाकलाप सिर्जना गर्ने दिशामा बजेट उन्मुख रहेको छ ।
६. बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, मध्यनेपाल नगरपालिकाको आवधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य, मध्यनेपाल नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त तथा प्राथमिकता उपर भएको छलफलको क्रममा यस सभाका सदस्यज्यूहरूबाट प्राप्त सुझावहरूलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छु । यसैगरी राजनीतिक दल, संघ संस्था, विद्वतवर्ग, आम नागरिक, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, सञ्चार जगत लगायत सबैबाट प्राप्त सुझावलाई समेत आधार बनाएको छु ।
७. मैले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा जनअपेक्षालाई सम्बोधन गर्ने र अर्थतन्त्रमा देखिएका अण्ठ्याराको कारण सिर्जना भएका समस्याको समाधानको पहल गर्ने जिम्मेवारी बोध गरेको छु । संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकार बाट प्राप्त हुने अनुदान र राजस्वको संकुचनका कारण आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा हुने संकुचनको सामना गर्दै बजेटले लिएका लक्ष्य हासिल गर्न सकिने विश्वास लिएको छु ।

८. नगरपालिकाका उपप्रमुख ज्यू तथा नगर सभाका सदस्यज्यूहरु, अब म नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयनको समीक्षा संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
९. चालु आर्थिक वर्षमा ६१ करोड ४ लाख ३६ हजार एक सय रुपैयाको आय तथा व्ययको अनुमान गरिएकोमा मिति २०८० साल माघ १५ गतेको नगर सभाको बैठकबाट संशोधित अनुमान ६६ करोड १७ लाख ३९ हजार नौ सय अठसठ्ठी रुपैया गरिएको थियो, जसमा ६६ करोड १७ लाख ३९ हजार नौ सय अठसठ्ठी रुपैया आय अनुमान गरिएकोमा ५३ करोड १ लाख ५३ हजार ३४६ रुपैया ६३ पैसा प्राप्त भएको छ । जुन अनुमानको ८०.११ प्रतिशत हो । त्यसैगरी व्यय तर्फ ४३ करोड ३८ लाख ५२ हजार २०९ रुपैया ५५ पैसा खर्च भएको छ । जुन अनुमानको ६५.५६ प्रतिशत हो ।
१०. चालु आर्थिक वर्षमा नगर स्तरीय तथा वडा स्तरीय कुल ३२६ योजना स्वीकृत भएकोमा २८७ योजना सम्पन्न भई सकेका छन् भने बाँकी योजनाहरु मध्य अधिकांश सम्झौता भई सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् । नगर स्तरिय बहुवर्षिय आयोजना वडा नं १ को जितावेसी वडा कार्यालय सडक कालोपत्रे निर्माण सम्पन्न भई प्रयोमा आईसकेको तथा वडा नं २ को सोतिपसल पाण्डेगाउँ जिताकोट सडक कालोपत्रे यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने चरणमा छ, मादि नदी पुल देखी रामबजार सडक कालोपत्रे योजना सम्पन्न भईसकेको छ भने संघ विशेष अनुदान तर्फको मादि नदी तटबन्ध गर्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । नगर स्तरिय योजना तर्फको चर्दिखोला मोटेरेवल पुल निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा रहेको तथा बर्थिङ्ग सेन्टर सहितको बाङ्गे स्वास्थ्य चौकी भवन यसै आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न भई प्रयोगमा आउने विश्वास गरेको छु । सडक बोर्ड सँगको लागत साझेदारीमा संचालित भोर्लेटार बांग्रेवेसी हाँडिखोला सडक, सोतिपसल पाण्डेगाउँ जिताकोट विमिरेभञ्ज्याङ्ग सडक, खमारिस्वार निशान चौतारा हाँडिखोला सडक निर्माण सम्पन्न भईसकेका छन् भने वडा नं ४ को रम्घा चक्रपथ निर्माण यही आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजागार कार्यक्रम सँगको साझेदारीमा संचालित प्रहरी चौकी देखी नगर पालिकाको प्रशासकीय भवन जाने बाटो ढलान कार्य सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ ।
११. वडा नं ३ र ४ मा संचालन भएको धानवालि प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत ४ वटा साना सिँचाई योजना निर्माण सम्पन्न भएका छन्, ५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा ८ हजार केजी राम धानको विउ तथा ३५ सय केजी सावित्री धानको विउ वितरण भई सकेको छ, ७ वटा मिनि टिलर, १३ वटा कम्बाईन मिल, २८ हलो वितरणको चरणमा छन् । नगर प्रमुख दलित उत्थान कार्यक्रम अन्तरगत लुगा सिउने मेशिन, आरन ब्यबस्थापन, फलामे हलो वितरण तथा जुत्ता चप्पल सिलाउने मेशिन वितरणको चरणमा रहेका छन् । वडा नं ५ ९ र १० मा संचालित रैथाने वालि प्रवर्द्धन कार्यक्रमबाट १३ मिनि टिलर, १२ कम्बाईन मिल, ३ कोदो थ्रेसर र १ मल्टिप्रपोज थ्रेसर वितरण गरिएको छ । नख सुधारको लागि यस आर्थिक वर्षमा ७७२ गाई / भैसीमा कृतिम गर्भाधान गरिएको छ भने ५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा घाँसको विउ तथा विरुवा वितरण हुने क्रममा रहेको छ ।

१२. सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्तालाई थप ब्यबस्थित गर्न सबै वडा कार्यालयहरूमा दर्ता प्रणालीलाई अनलाईन गरिनुका साथै सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई चालु आ.व.को दोस्रो त्रैमासदेखि EFT मार्फत सोझै लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुने ब्यबस्था मिलाईएको छ भने सामाजिक सुरक्षालाई थप ब्यबस्थित गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा बायोमेट्रिक प्रणाली अबलम्बन गरिने छ ।
१३. न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धी गर्न ५ वटा वडामा मेलमिलाप केन्द्रको गठन गरिनुका साथै बाँकी ५ वडामा मेलमिलाप केन्द्र यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिने छ । न्यायिक समितिमा यस आर्थिक वर्षमा परेका कुल १८ वटा उजुरी मध्ये १० वटाको मिलापत्र गरिएको छ भने बाँकी उजुरी फछ्रोँटको क्रममा रहेका छन् । मेलमिलापकर्ताको सुचिलाई अध्यावधिक गरिएको छ ।
१४. नगरपालिकाका उपप्रमुख ज्यू तथा नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, अब म
नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको आय अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
१५. आगामी आर्थिक वर्षका लागि ७५ करोड २५ लाख ९० हजार ५ सय एक रुपैयाको आय अनुमान गरेको छु । जसमा नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान तर्फ ९ करोड ८२ लाख रुपैया, प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान तर्फ १ करोड २४ लाख १९ हजार रुपैया, संघबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड (अन्तशुल्क, भन्सार महशुल तथा मूल्य अभिवृद्धिकर) ९ करोड ७ लाख एक रुपैया, र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर १ करोड ९० लाख २० हजार रुपैया, प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।
१६. यसैगरी नेपाल सरकार सशर्त अनुदान तर्फ ३३ करोड २९ लाख ५३ हजार ५ सय र सामजिक सुरक्षा भत्ताको लागि १३ करोड ८२ लाख ९८ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।
१७. यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदान तर्फ १ करोड साथै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदान तर्फ १ करोड प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।
१८. मध्यनेपाल नगरपालिकाबाट दहत्तर बहत्तर बाट प्राप्त हुन आउने राजस्वको ६० प्रतिशतले हुन आउने रकम ६० लाख रुपैया, सिफारिस लगायतका शुल्क, भुमिकर मालपोत नक्सापास दस्तुर तथा जरिवाना बाट प्राप्त हुने रकम रु १ करोड ६० लाख कुल आन्तरिक आय तथा चालु आ.व. मा खर्च हुन नसकी बचत हुने आउने बैक मौज्दात रु २ करोड ५० लाख हुने अनुमान गरेको छु ।
१९. नगरपालिकाका उपप्रमुख ज्यू तथा नगर सभाका सदस्यज्यूहरू,
अब म नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट व्यय अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
२०. आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको ७४ करोड २५ लाख ९० हजार ५ सय एक रुपैयाको व्यय अनुमानका लागि देहाय बमोजिमको शीर्षकमा खर्च गर्ने गरी व्यय अनुमान गरेको छु ।
२१. मध्यनेपाल नगरपालिकाको चालु तथा पुँजीगत तर्फको तलब, भत्ता लगायतका प्रशासनिक खर्चका लागि १० करोड ९९ लाख विनियोजन गरेको छु । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त तर्फका चालु तथा पुँजीगत प्रकृतिका कार्यक्रमका लागि ३३ करोड २९लाख ५३ हजार ५ सय विनियोजन गरेको छु ।

२२. नेपाल सरकार समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजना भोर्लेटार बाङ्गे नेटा मालिका मन्दिर सडकको लागि २ करोड विनियोजन गरेको छु । साथै प्रदेश सरकार समपुरक अनुदानबाट सञ्चालित हुने आयोजन बाँगेवेसी हाँडीखोला हुँदै निशान चौतारा सडक स्तरोन्नतीका लागि २ करोड विनियोजन गरेको छु ।
२३. यस मध्यनेपाल नगरपालिकामा आ.व. २०८१/०८२ मा वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमका लागि प्रत्येक वडाहरुलाई रु.३५ लाख का दरले जम्मा रु. ३ करोड ५० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
२४. मध्यनेपाल -१ जितावेसी ब्यास सडक हुँदै आँपचौर तोरीवारी हुँदै जुडी निस्कने सडक स्तरोन्नती गर्न सशर्त अनुदान पुँजिगत तर्फ रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
२५. नगरपालिकाको निर्माणाधिन प्रशासकिय भवन यथाशिघ्र सम्पन्न गर्न आवश्यक बजेटको ब्यबस्था गरेको छु ।
२६. मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायालाईसिस गरिराखेका क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामिहरुलाई औषधी उपचार तथा पोषण खर्च उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको ब्यबस्था गरेको छु ।
२७. सामुदायिक विद्यालयका बाल विकास सहजकर्ता विद्यालय कर्मचारी सहयोगि कर्मचारी तथा सामुदायिक सिकाई केन्द्रका परिचालिकाहरुको नगरपालिकाले थप गर्न आवश्यक रकमको ब्यबस्था गरेको छु ।
२८. प्राविधिक जनशक्ती उत्पादन गर्ने उद्देश्य नगरपालिकद्वारा संचालित मध्यनेपाल बहुप्राविधिक शिक्षालय संचालनका लागि रु.२० लाख विनियोजन गरेको छु ।
२९. सडक बोर्ड नेपाल र मध्यनेपाल नगरपालिकाको साझेदारीमा ग्रामिण सडक स्तरोन्नती गर्ने कार्यका लागि रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३०. नयाँ मौरी पकेट विकास कार्यक्रम संचालन गर्न बजेट ब्यबस्था गरेको छु ।
३१. नगरपालिका अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आत्यावश्यक औषधी तथा उपकरणको ब्यबस्थापनका लागि आवश्यक रकम ब्यबस्था गरेको छु ।
३२. यस मध्यनेपाल नगरपालिकाका विभिन्न विषय क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई ७ करोड ८३ लाख ३९ हजार १ रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

नगरपालिकाका उपप्रमुख ज्यू तथा नगर सभाका सदस्यज्यूहरु,

बजेट तर्जुमाको क्रममा मैले सम्मानित सभा समक्ष पेश गरेको बजेटका सिद्धान्त र प्राथमिकतामा गहन छलफल गरी मार्गदर्शन गर्नु भएकोमा यस सभाका सदस्यहरु प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । साथै बजेट निर्माणका क्रममा सुझाव दिने विषयगत समिति, राजनीतिक दल, विकासप्रेमी महानुभावहरु, विभिन्न क्षेत्रका विषय विज्ञ, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, निजी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चार जगत तथा आम

मध्यनेपाल नगरवासी नागरिकप्रति हार्दिक आभार र धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । मध्यनेपाल नगरपालिको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याउने करदाता र निजी क्षेत्रलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । आर्थिक तथा सामाजिक विकास मार्फत समृद्धि हासिल गर्ने तथा सुशासन र सामाजिक न्याय प्रत्याभूत गर्दै समुन्नत नगरपालिका निर्माण गर्ने ध्ययका साथ प्रस्तुत गरिएको यस बजेटको कार्यान्वयनमा सम्बद्ध सबै पक्षबाट रचनात्मक सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।